

**Färgelanda
kommun**

Sammanställning av den digitala medborgardialogen

EN DEL AV ARBETET MED ÖVERSIKTSPLAN2040 FÖR FÄRGELANDA KOMMUN

Sektor Samhällsutveckling

FÄRGELANDA KOMMUN | ALLHEMSVÄGEN 5, FÄRGELANDA

BAKGRUND	2
BAKGRUND	2
HUR ARBETAR VI VIDARE?	2
MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER.....	2
METOD	3
METOD - ENKÄTENS UTFORMNING	3
MARKNADSFÖRING	3
RESULTAT	4
DELTAGANDE	4
INFORMATION OM DE SOM SVARAT	4
VART BORT DU?.....	5
HUR GAMMAL ÄR DU?	5
VAD TYCKER DU ÄR VIKTIGAST?	6
SVAREN I KARTAN	7
DET HÄR ÄR BRA!	8
DET HÄR GILLAR JAG INTE	9
ÖNSKEMÅL	10
UTVECKLINGSMÖJLIGHET	11
ÖVRIGA SYNPUNKTER.....	12
ANALYSER - SAMHÄLLEN	13
FÄRGELANDA	13
HÖGSÄTER	14
ÖDEBORG	14
STIGEN	15

ELLENÖ & SUNDSBRON	15
RÅDANEFORS	15
ANALYSER – LANDSBYGD OCH VÄGAR	16
NORRA DELEN AV KOMMUNEN.....	16
SÖDRA DELEN	16
VÄG 172	16
UTVÄRDERING OCH NÄSTA STEG	17
UTVÄRDERING	17
NÄSTA STEG	17
BILAGA 1	18
BILAGA 2	22
BILAGA 3	24
BILAGA 4	30

Bakgrund

Bakgrund

Färgelanda kommun beslutade i början av 2020 att ta fram en ny översiktsplan. Arbetet inleddes med att tillsätta en projektledare inom organisationen, en arbetsgrupp med deltagare från samtliga sektorer samt en tidsplan för arbetet framåt.

Förankring har skett löpande med kommunens styrgrupp för samhällsplanering, som består av kommunstyrelsens arbetsutskott, bygg- och trafiknämndens presidium. Information har även gått ut till andra politiker och tjänstepersoner i kommunen.

Det tidiga arbetet har bestått av flera workshops och dialoger; workshops har gjorts med samtliga nämnder (Socialnämnd, utbildningsnämnd samt bygg- och trafiknämnd), styrgrupp för samhällsplanering och pensionärsworkshop. Det har även skett dialoger med barnen inom kommunen, där barn i alla åldrar har fått tycka till om ett antal frågeställningar som berör översiktsplanens arbete framåt.

Under tiden 28 augusti-26 oktober 2021 har det funnits en digital medborgardialog ute på hemsidan där alla har fått tycka till om kommunen. De svar som inkommit där är sammanställt i denna rapport.

Hur arbetar vi vidare?

Denna sammanställning kommer att utgöra ett av flera underlag för det fortsatta arbetet med den kommunfattande översiktsplanen som ska blicka mot 2040.

Resultatet av den digitala medborgardialogen kan inte anses representativt för kommunens invånare i sin helhet utan ska endast ses som ett av flera underlag för framtagandet av översiktsplanens kommande samrådshandlingar.

Nästa möjlighet att tycka till om översiktsplanens innehåll kommer att bli under samrådsskedet som är planerat att ske under första halvåret 2022. Samrådsförslaget är det första heltäckande förslaget som du som invånare har möjlighet att tycka till om.

Därefter justeras, kompletteras och till viss del omarbetas förslaget utifrån de inkomna synpunkterna under samrådet och översiktsplanen ställs sedan ut för granskning. Då finns ytterligare möjlighet att lämna synpunkter. Efter granskningen skickas förslaget till kommunfullmäktige där översiktsplanen tas upp för antagande.

Medverkande tjänstepersoner

Anna Lena Sörensson, planingenjör och projektledare

Tünde Petersson, sektorchef Samhällsutveckling

ÖP-arbetsgruppen bestående av Lillan Fahlstedt, Lisa Niklasson, Christina Nilsson, Johan Lundh och Katrin Mccann.

Metod

Metod - Enkätens utformning

Enkäten var digital och fanns tillgänglig på kommunens hemsida under perioden 28 augusti – 26 oktober 2021 och fanns på svenska, engelska och arabiska. Syftet med enkäten var att inhämta synpunkter på en karta över kommunen, där enkäten inleddes med tre korta frågor;

Om man bor i eller utanför kommunen
Hur gammal man är:

- 0-14
- 15-19
- 20-29
- 30-45
- 45-65
- 65-79
- 80+

Personen fick sedan gradera vad man tyckte vad viktigt i kommunen på en skala 1-5, där 5 är viktigast:

- Fler bostäder för mark och boende
- Mer möjligheter för företagsetableringar
- Hur vi arbetar med ett förändrat klimat och miljöfrågor
- Bra och trygga skolor
- Vägar, infrastruktur och miljövänligt resande
- Turism och besöksmål
- Föreningsliv och plats för idrott, möten och event
- Fler och bättre mötesplatser för alla

I kartverktyget fick alla som ville lämna en synpunkt sätta ut fyra typer av punkter:

- Det här är bra!
- Det här gillar jag inte
- Önskemål
- Utvecklingsmöjlighet

Efter att ha markerat någon av dessa på kartan kom en pop-up ruta där användaren ombedes att välja inom vilket kategori förslaget handlar om samt fritextsvar där svaret kunde utvecklas ytterligare. Kategorierna som gick att välja mellan var:

- Skola eller förskola
- Natur och utemiljö
- Vägar och kollektivtrafik
- Mötesplatser, lekplatser och folkliv
- Boende och boendemiljö
- Sport och idrott
- Service, butiker och shopping
- Annat

Marknadsföring

Enkäten fanns på kommunens startsida, den fanns länkad via sociala medier, QR-kod fanns tillgängligt i kommunens lokaler och bibliotek samt att artikel gjordes om enkäten i lokal dagspress; Dalslänningen. I slutet av dialogen spelades även en kortfilm in där kommunalrådet och planingenjören gav en extra push för att få så många som möjligt att lämna in sina synpunkter.

Resultat

Deltagande

Totalt kom det in 244 stycken synpunkter in via den digitala enkäten. Då alla frågor inte var obligatoriska så lämnades inte synpunkter in på samtliga frågor av alla respondenter, därför varierar antalet inkomna svar per fråga.

Resultatet av dialogen kan inte anses vara representativt för invånarna i Färgelanda kommun. Dialogen har varit öppen för de som bor utanför kommunen samt att det har gått att lämna in synpunkter flera gånger. Sammanställningen består av generella slutsatser som inte är kvantifierade. Resultatet ska ses som ett av flera underlag till den kommande översiktsplanen.

Stapeldiagrammen och kartmaterialet som presenteras på följande sidor är resultat från den digitala medborgardialogen.

Information om de som svarat

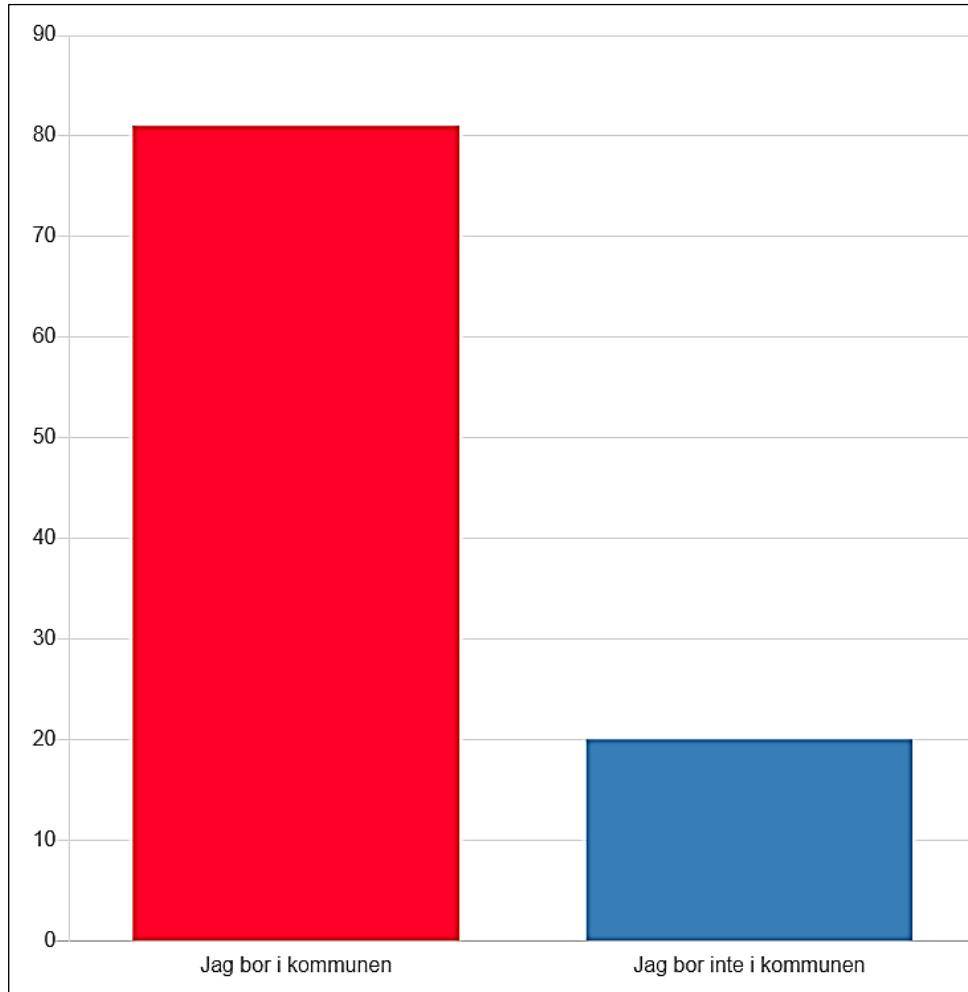
De första inledande frågorna handlar om de som svarar. I efterföljande diagram visar det på att majoriteten av de som svarat bor i kommunen, men det visar också på ett visst deltagande från de som inte bor här.

Åldersmässigt är majoriteten av de som svarat mellan 45-65 år, men ett flertal är mellan 30-45 år.

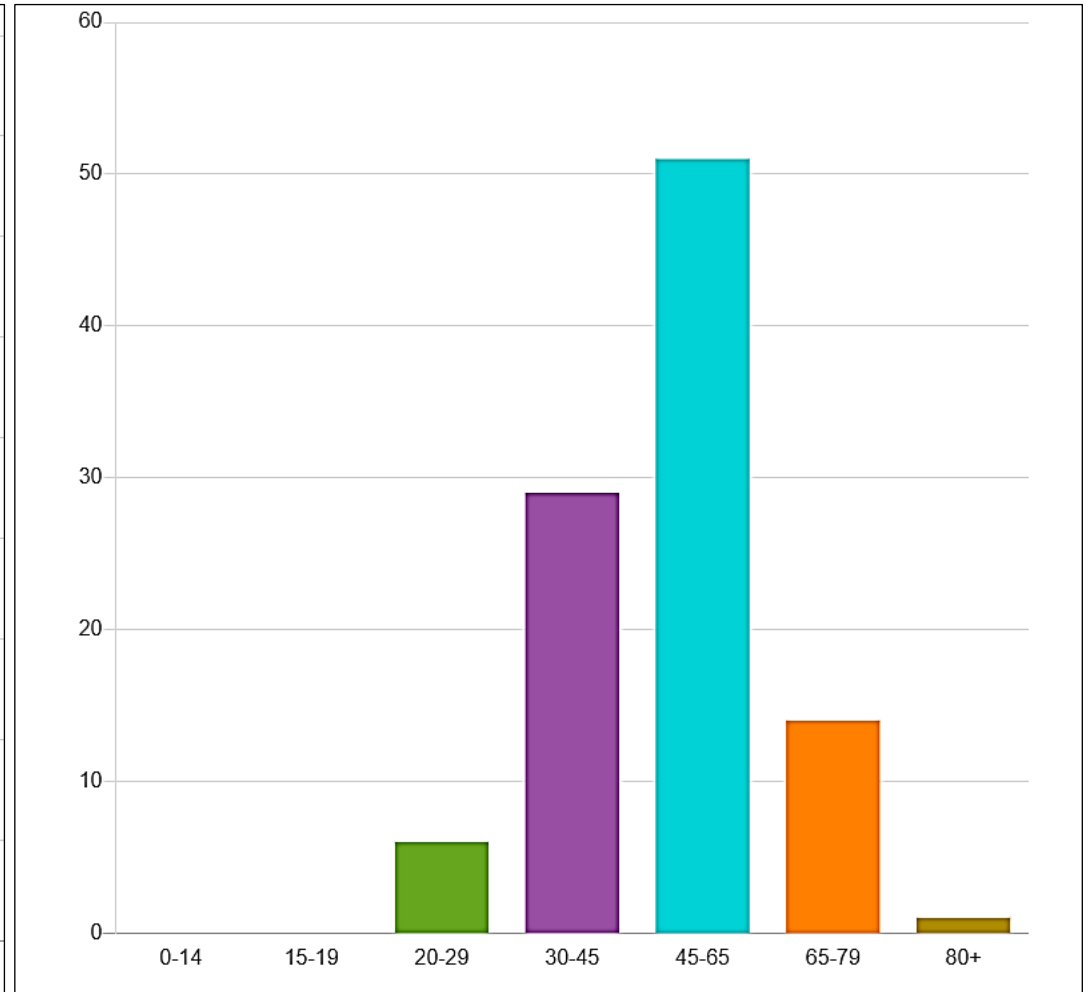
Tyvärr har ingen av de som svarat angett att de är under 20 år, men det är viktigt att ha med sig att alla frågor inte är obligatoriska.

Vart bort du?

Hur gammal är du?

Vad tycker du är viktigast?

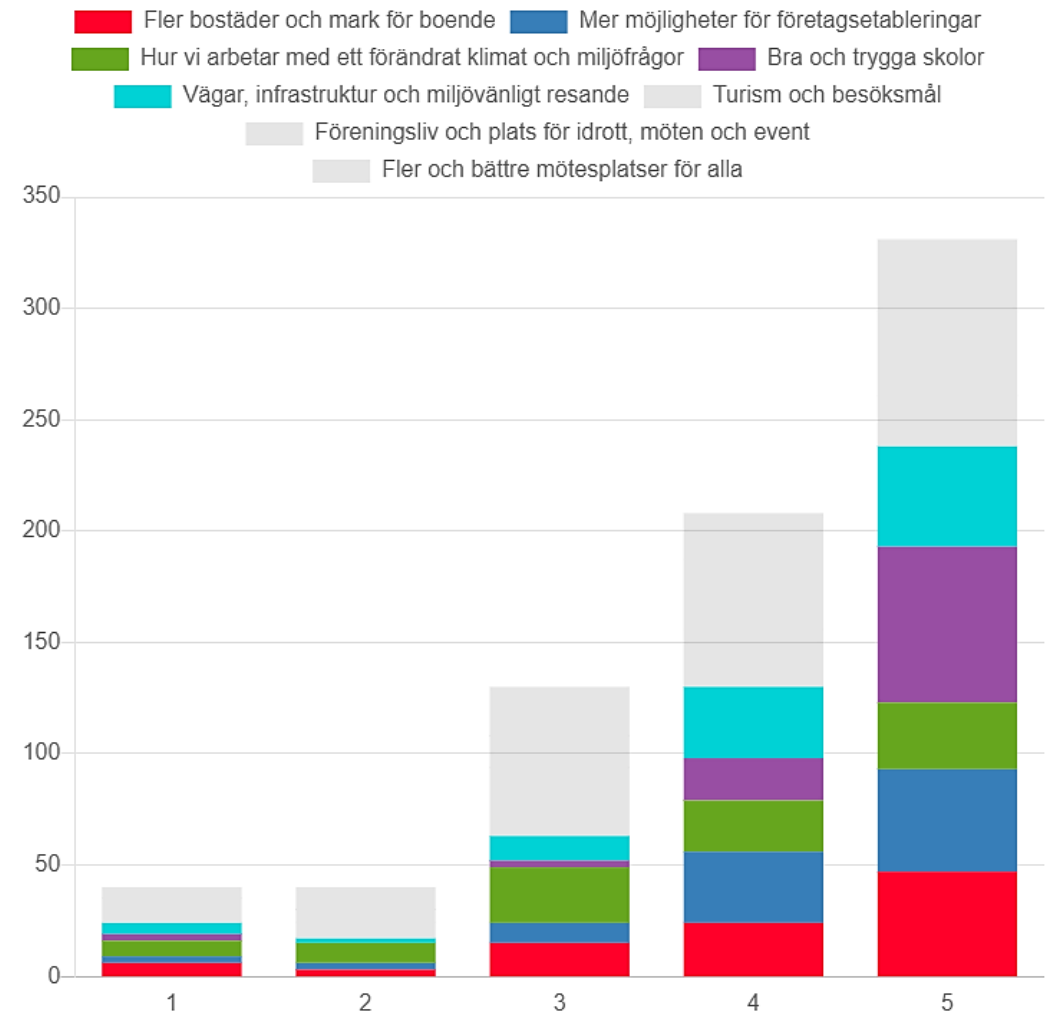
Efter några frågor om respondenten så kom det upp ett formulär med ett antal områden som man fick gradera mellan 1-5 där 5 var viktigt och 1 var inte så viktigt. Tre områden; Turism och besöksmål, Föreningsliv och plats för idrott, möten och event samt Fler och bättre mötesplatser för alla fick tillsammans lite färre svar än vissa andra frågor, och klumpas därför ihop i grått i diagrammet.

Utifrån diagrammet kan dra några slutsatser:

- Många anser att alla områden är viktiga i kommunens kommande översiktsplan
- Bra och trygga skolor har fått många 5:or och anses väldigt viktigt hos respondenterna
- Även bostäder, företagsetableringar och infrastruktur är kategorier som också har många 5:or.
- Klimat och miljöfrågor verkar ha något lägre prioritet hos respondenterna

Svaren kunde också motiveras, samtliga svar finns i Bilaga 1, men här listas några:

- Ta hand om det som redan finns i kommunen och förädla det. Det är lätt att försöka härma någon annan, men använda bara andra för att hämta inspiration. Utnyttja sedan Färgelandas fördelar och bygg vidare på dem.
- Det finns gott om mötesplatser och mycket ideell verksamhet som är viktigt att ta tillvara! Utökning är inte så viktig som att ta tillvara, värna och stötta det som finns och fungerar! En fungerande infrastruktur är helt avgörande för att alla delar av kommunen ska kunna vara möjliga att bo och verka i.
- Företagande är motorn i samhället. Kommunens primära uppgift är att ge förutsättningarna – infrastruktur, skolor, mark för byggande.

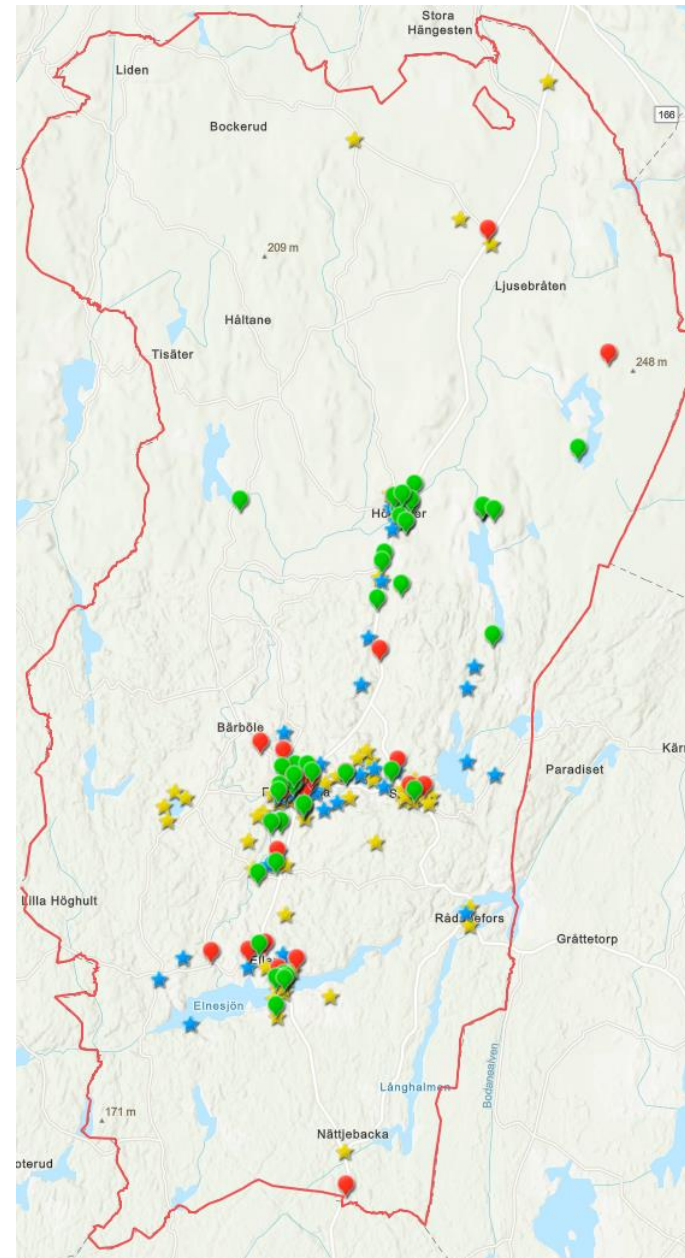
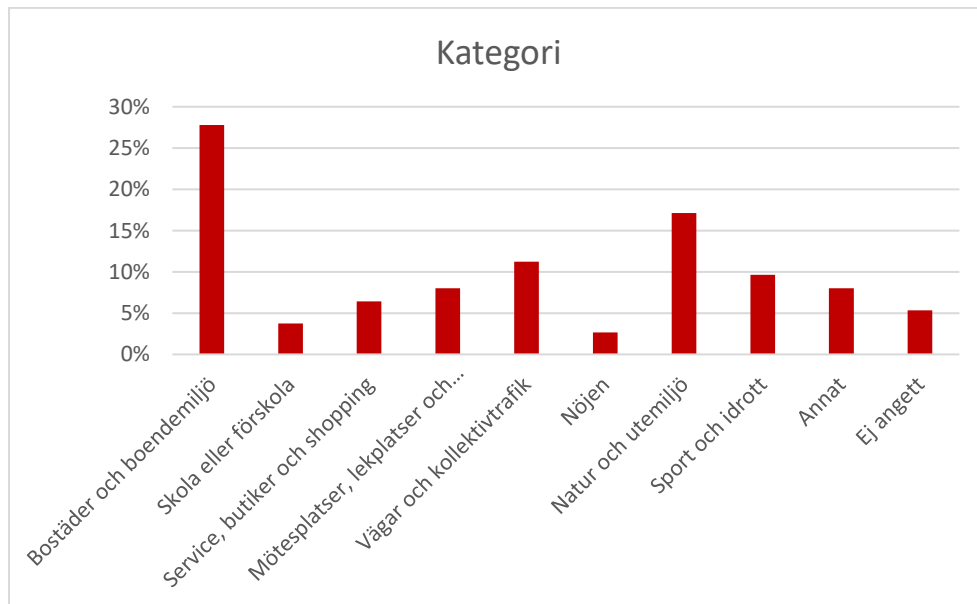
Svaren i kartan

Synpunkterna i kartan kunde vara en av fyra kategorier:

- Det här är bra!
- Det här gillar jag inte
- Önskemål
- Utvecklingsmöjlighet

Till höger syns en kartbild över Färgelanda kommun med samtliga synpunkter infällda. De flesta synpunkterna samlas kring befintliga tätorter och vägnät, troligen för att det är där många är och färdas till/igenom och därmed har synpunkter på.

Varje kategori kommer presenteras var för sig med ett axplock av de fritextsvar som har angetts.

Det här är bra!

Det inkom 48 st synpunkter med flest svar gällande Bostäder och boendemiljö, Natur och utemiljö samt Sport och idrott.

Synpunkterna finns ganska samlad kring tätorterna, men några naturmiljöer har också pekats ut.

Bra med cykelbana där det finns!

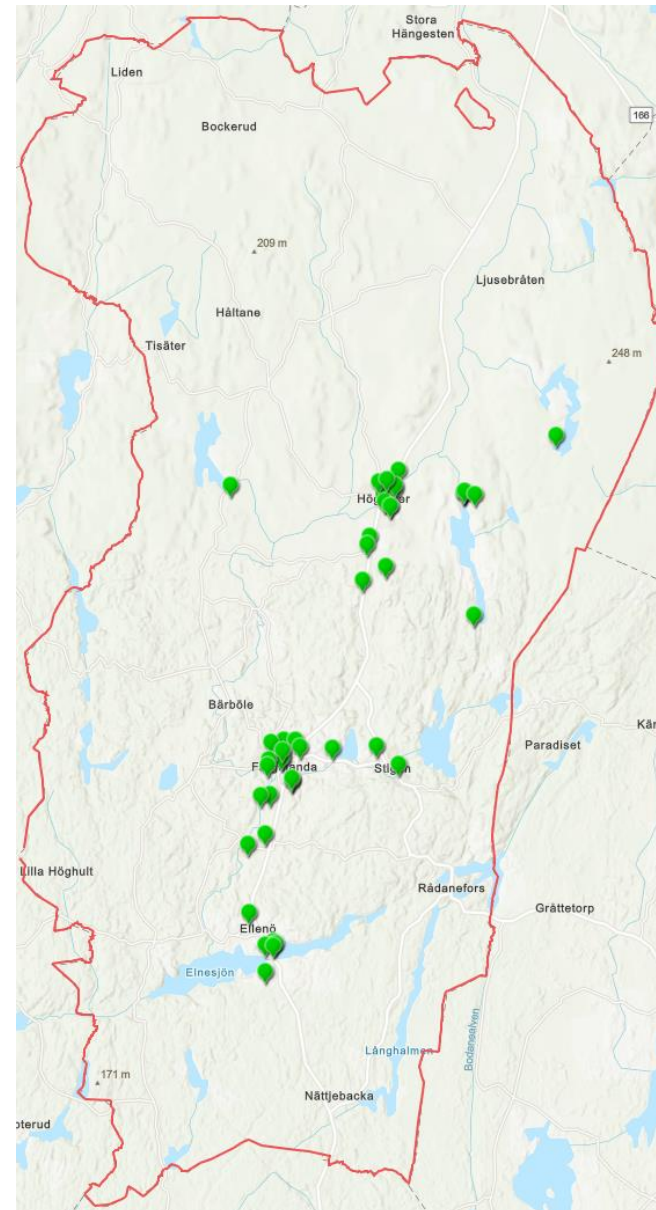
Många aktiva föreningar som bidrar till en bättre kommun

Bra att arbetet med gång och cykelväg på Lelången har påbörjats

Utveckla småskalig turism på södra Kroppefjäll

Att man ha möjligheter att öppna egna butiker

Trygg plats att bo. Nära till naturen men ändå nära centrum.

Det här gillar jag inte

Det kom in 32 st synpunkter där respondenterna markerat platser, vägar och annat de inte gillar. De flesta svaren gäller Natur och utemiljö, tätt följt av vägar och kollektivtrafik samt posten "annat".

Tråkig skylt in till kommunen. Finns det något finare?

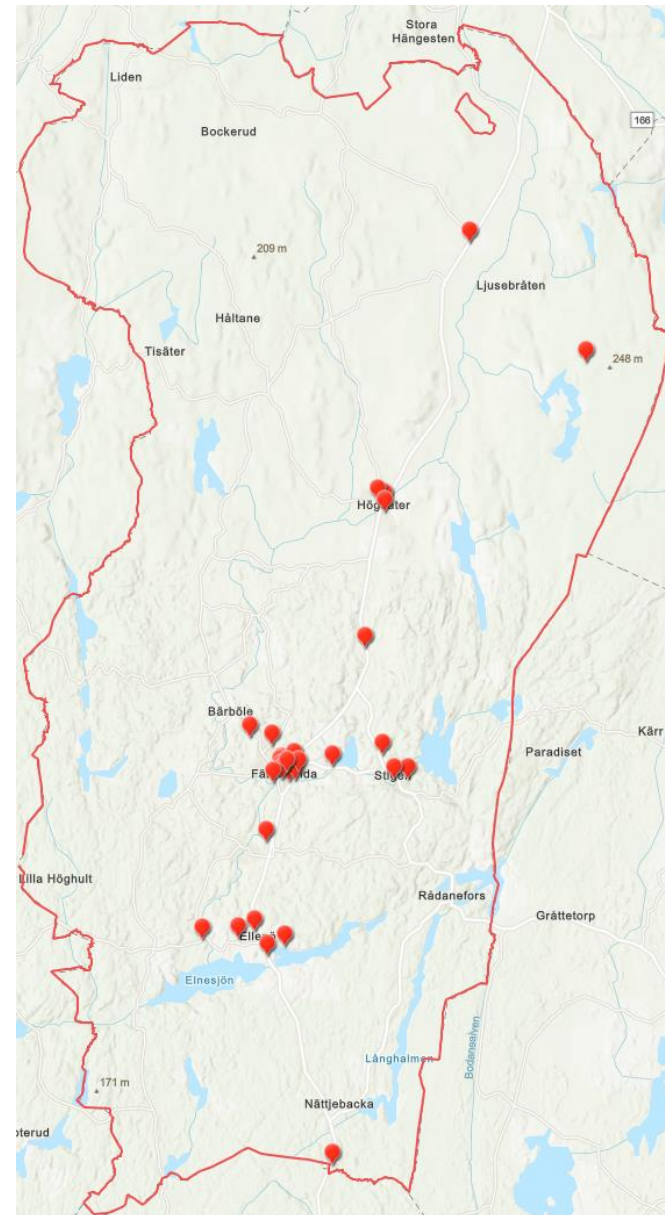
Cykelbanan mellan Ödeborg och Färgelanda är usel!

Otrygg och ibland stökigt runt torget med påverkade människor.

Trafikläget nära bostäder på väg 172

Förfallen byggnad vid centrala delen av Högsäter.

172 norr om högsäter behöver göras färdig.

Önskemål

38 st svar kom in som avsåg önskemål. De flesta svaren rörde Boende och boendemiljö, men Vägar och kollektivtrafik, Natur och utemiljö samt Annat ligger tätt efter.

Behövs lite mer arrangemang för att skapa liv i kommunen

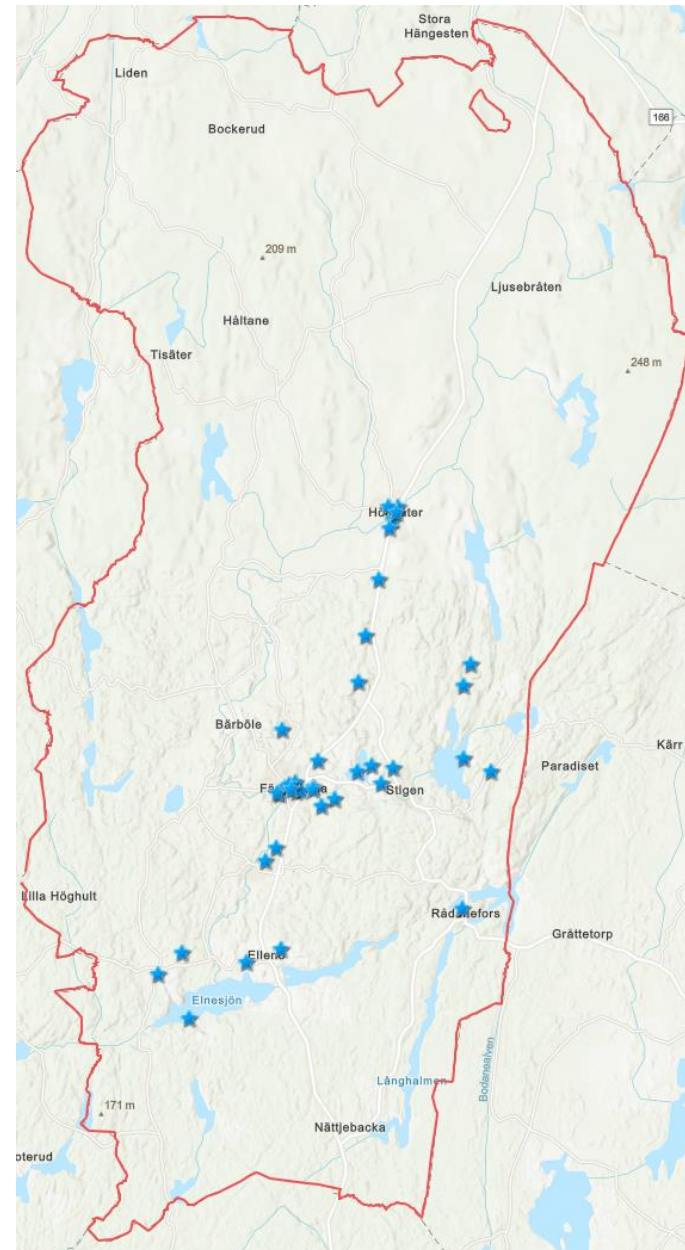
Utökade öppettider på återvinningscentralen

Fler hundbajskorgar

Bättre vägunderhåll och ökade antal turer med kollektivtrafiken

Aktiviteter på Kroppefjäll

Sjönära bostäder

Utvecklingsmöjlighet

I kategorin inkom totalt 71 st markörer där 33 av dem handlade om bostäder och boendemiljö. Utvecklingsmöjligheter hade flest markörer utsatta och ger en positiv bild av att det finns många idéer bland de som har svarat i enkäten.

Skapa trevligare
rastplats med info
om kommunen

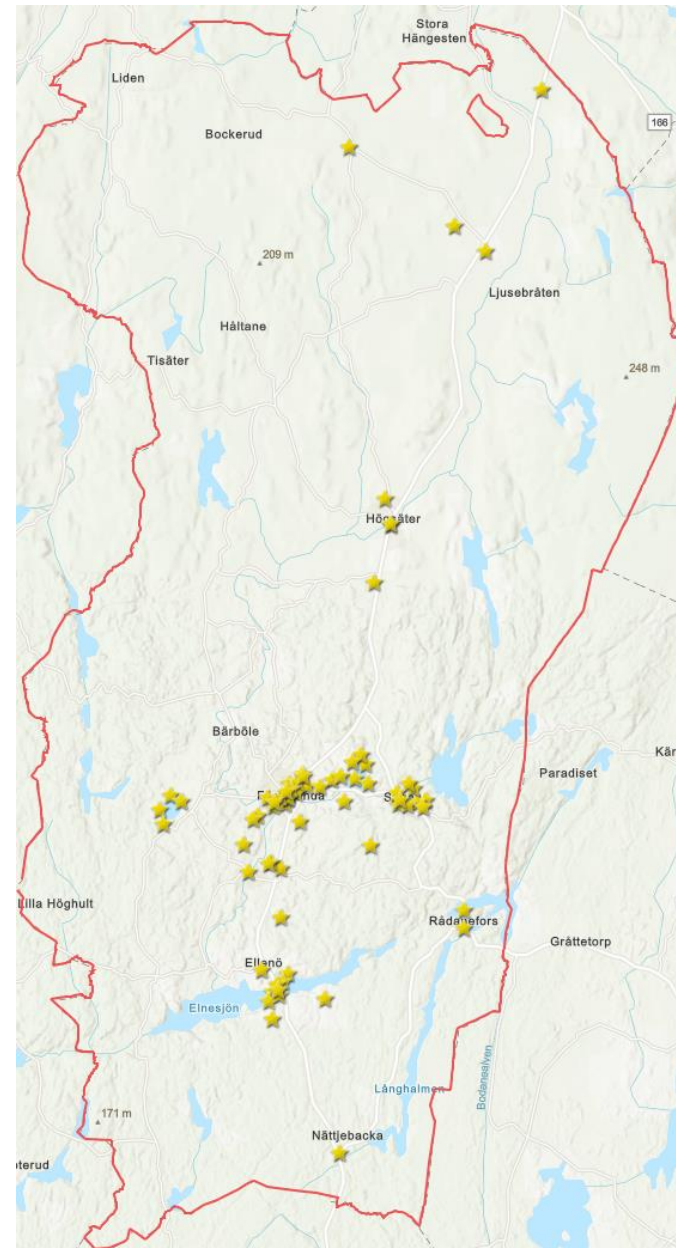
En E-sporthall. Där
man kan bedriva alla
typer av E-sport.

Byggande av bostäder,
både villor och
lägenheter

Lös problemen
med dammen i
Stigen

Fler boende i
attraktiv miljö runt
sjöar i kommunen

Ta tillvara miljön kring
Valboån mer än vad
som görs idag

Övriga synpunkter

Efter kartan i enkäten gavs respondenterna även ge ett fritextsvar om de önskade komplettera med något. Nedan finns ett axplock av några av dessa frisvar, en fullständig lista återfinns i Bilaga 2.

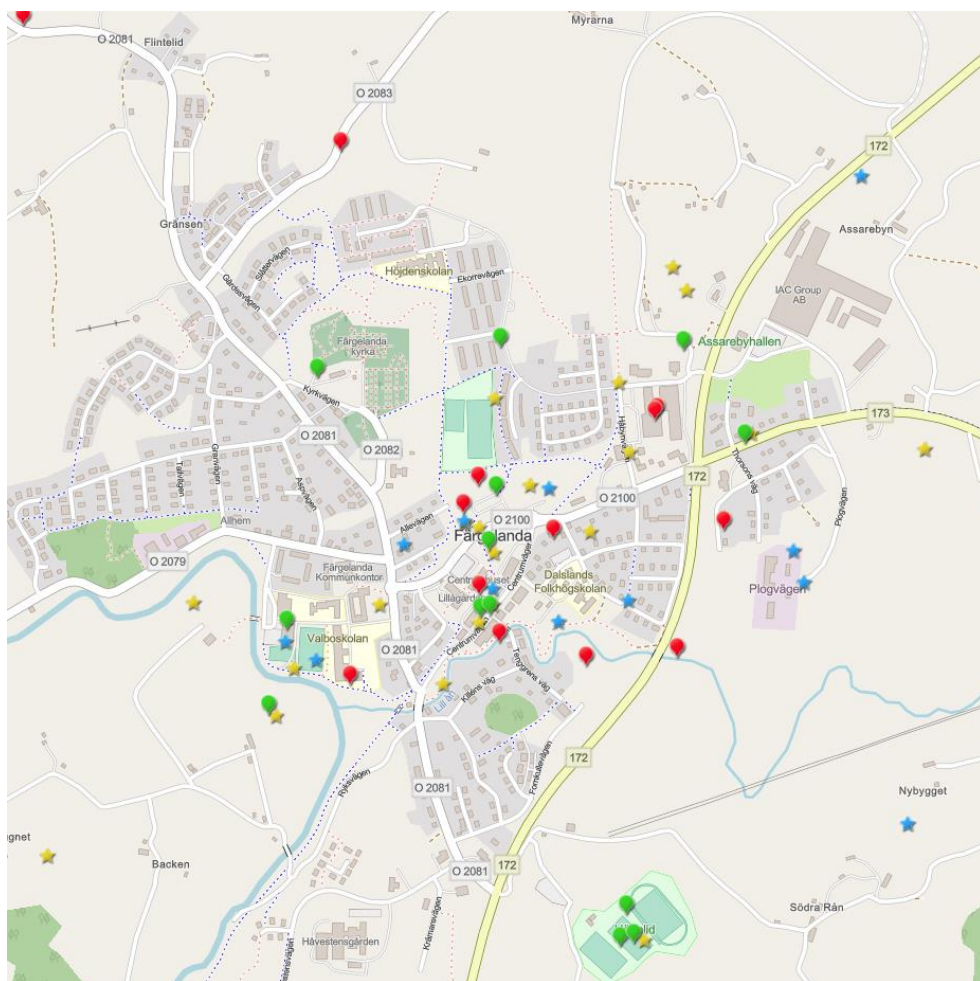
- *Snälla! Gör centrummiljön mer inspirerande för våra kommuninvånare och särskilt unga. Med enkla medel bör den gamla skateboardparken kunna göras om till trevlig mötesplats.*
- *Kommunen behöver få in fler högutbildade, med bra lön och attraktiva jobb. Vid sidan av det måste det finnas något att göra på fritiden. Musikskola, fritidsgård, idrotter och andra ställen som ungdomar kan samlas och finnas.*
- *Tycker att området kring Ellenö aldrig finns med i era utvecklingsplaner eller i alla att det händer inget där. När det görs något o det erbjuds bussar mm så finns inte området kring Ellenö med.*
- *Ligg på om att hålla igång kollektivtrafiken och se till att den är synkad mot övrig trafik. Färgelanda måste försvara sina intressen. Ingen annan kommer att göra det.*
- *Mer saker för ungdomar. Vart är t.ex. Telestugan där ungdomar och barn kan lära sig och utvecklas?*
- *Utveckla kommunen i Norr och Söder. Ger bra möjligheter att arbetspendla samt fler invånare i kommunen.*

Analys - samhällen

Färgelanda

De allra flesta markörer är placerade i kommunens centralort, enligt bild nedan:

De röda markeringarna, det som respondenterna inte gillar, lyser kanske upp lite extra men det finns många önskemål och utvecklingsmöjligheter utpekade på orten också. De gröna markeringarna som visar det man gillar förekommer dels på Högalid, men även i centrum med butiker och grönområden.

Sport och idrott

Många lyfter de ytor vi har, bra fotbollsplaner på Högalid, stor hallar och möjligheten att hyra dem. Det önskas däremot en upprustning och kompletterande aktivitetsytor i centrum, utifrån att man tagit bort en skatepark. Det finns en önskan att Högalid utvecklas, bland annat med fler ytor/hallar, så som bandyvall och ishall.

Bostäder och miljöerna

Fler bostäder, med fokus på lägenheter önskas. Flera platser runt om i samhället markeras som mark för potentiella bostäder.

Några byggnader markeras på kartan som ovårdade och anses dra ner intrycket på samhället. Det finns många fina grönytor i centrum men flera synpunkter riktar in sig på att de behöver utvecklas och skötas bättre. Träd och buskar behöver underhållas och det finns en önskan att använda och sköta området kring Valboån mer, att använda det natursköna läget på ett bättre sätt. Man saknar också fler butiker och restauranger i centrum, främst i de tomma lokalerna. Hundrastgård och soptunnor saknas i centrum.

Trygghet

Centrum upplevs otryggt för några respondenter, som lyfter att om skötseln ökar så kan även tryggheten öka.

Högsäter

Vägen

Flera synpunkter rör vägen genom Högsäter, att det är väldigt trafikerat på väg 172 samt att många har svårt att hålla hastigheten. Det anges inga konkreta förslag, men det är viktigt att öka tryggheten för barn att ta sig över vägen.

Centrum & föreningsliv

Många lyfter Högsäters aktiva föreningar som bidrar till trivsel i samhället. Det hade däremot varit bra att utveckla rastplatsen så att det blir bättre och lättare för genomresande att stanna till. Bättre sittplatser och utveckling av området kring Valboån skulle kunna bidra till fler besök i butiker och restauranger i samhället.

Miljöer

Området kring kyrkan och Valboån lyfts som fina miljöer, men några byggnader i samhället anses förstöra intrycket av samhället.

Ödeborg

Lokaler och bostäder

Det finns tomma lokaler i Ödeborg som några synpunkter lyfter att de borde snyggas till och skapa möjlighet för butiker och annat. Industriområdet ses som en stor potential och det önskas något likvärdigt som man gjort i Trollhättan. Även snygga till kring bostäder är ett önskemål. Trevligare miljöer skapar ett mervärde och en förhoppning att fler flyttar dit. En förutsättning för det är också att det finns bostadsmark tillgängligt för de som vill bygga i Ödeborg. Läget intill väg 172 med pendlingsmöjligheter lyfts som ett stort plus för Ödeborg och kommunen i stort.

Idrott och natur

Det finns en fotbollsplan som man önskar lyfta ännu mer. Olika naturmiljöer borde också tas tillvara, både gång- och cykelvägen mot Färgelanda men också området kring ån och kring bebyggelsen.

Stigen

Dammen och industriområdet

Det är många synpunkter kring dammen i Stigen, där det önskas att området ska snyggas till, men det upplevs positivt att det har påbörjats. Delar av industriområdet kritiserar för nedskräpning och förfulning så det finns en stark vilja av att det snyggas till.

Bostäder och badplatsen

Flera platser, främst runt Bovattnet, lyfts som potentiella områden för nya bostäder, att det på så vis blir sjönära lägen. I Stigen finns en kommunal badplats där en synpunkt lyfter att det borde finnas mer sittplatser.

Gång- och cykelvägen lyfts som något positivt i flera markörer, men det önskas belysning hela vägen från Färgelanda till Stigen.

Ellenö & Sundsbron

I Ellenö finns en golfbana som ger en trivsamt miljö, men andra synpunkter lyfter mer vad som saknas eller rädsla att ta bort, såsom reningsverk, äldreboende och fler bostäder. Utfarten till väg 172 anses som en osäker korsning.

Sundsbron

Synpunkterna kring Sundsbron lyfter önskemål om trevligare rastplats, utveckling av området, bostäder nära vatten samt camping och säkra utfarter till väg 172.

Rådanefors

Det har inte kommit in så många synpunkter i Rådanefors, men de som finns är att skapa ett trevligare välkomnande in i kommunen. Bättre välkomsskylt och slyröjning kring vägen för att lyfta det fina området kring sjöarna.

Analys – landsbygd och vägar

Norra delen av kommunen

I norra delen av kommunen, norr om Högsäter lyfts naturvärden i och kring Kroppefjäll. Det finns flera synpunkter som lyfter Ragneruds camping som något man gillar och det finns önskemål om natursköna ställplatser i de norra delarna för att skapa besöksmål.

I Järbo finns en önskan om fler bostäder i närhet av befintlig bebyggelse.

Södra delen

Även i södra delen lyfts Kroppefjäll som ett område som är bra men också som kan utvecklas ännu mer. Söder om sundsbron borde kunna erbjuda mer bostäder, då pendlingsavståndet till Uddevalla blir kortare i södra delarna av kommunen.

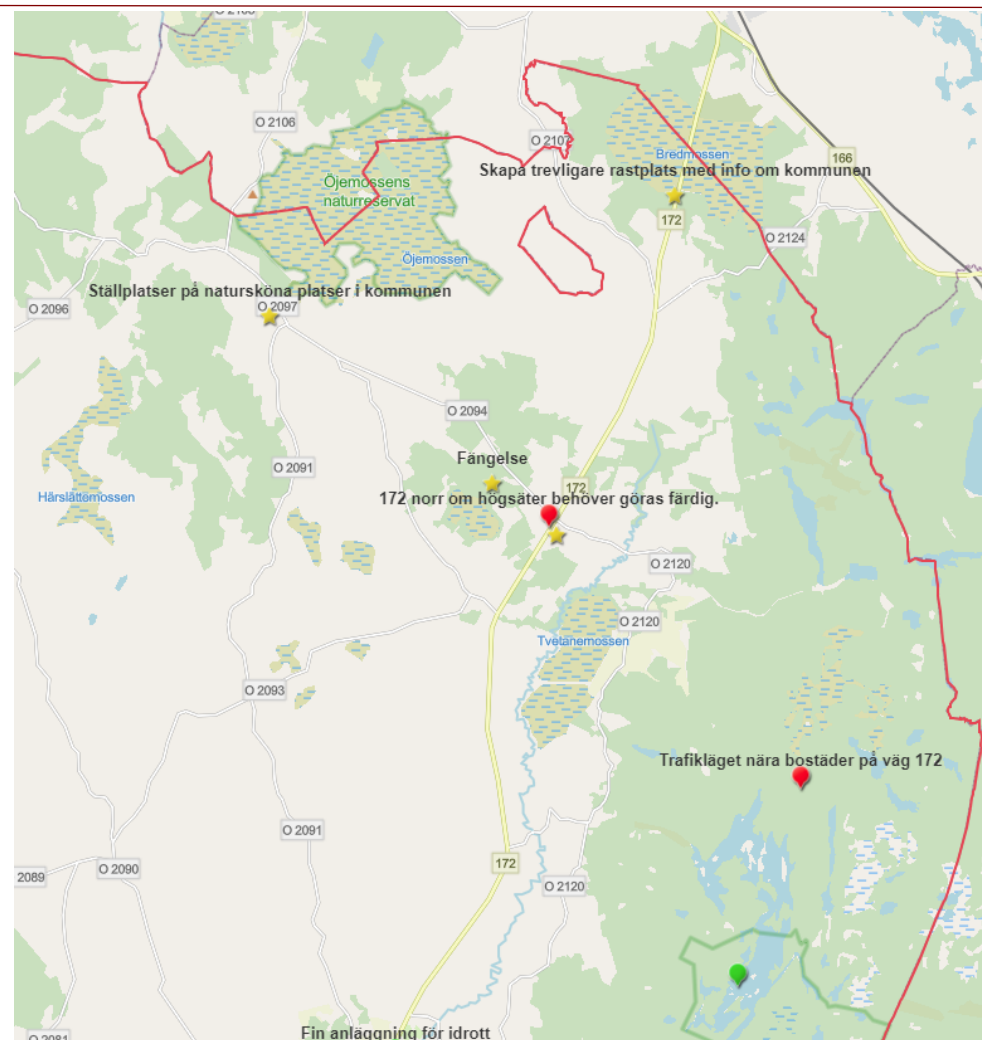
Bättre vägunderhåll, mer kollektivtrafik samt bättre mobiltäckning anges som önskemål för södra delen, men kan tänkas gälla hela landsbygden i kommunen.

Väg 172

Längs hela väg 172 som går genom kommunen från norr till söder så finns det många synpunkter. Längst i norr och längst i söder finns önskemål om bättre välkomstskyltar/rastplatser för att hälsa besökare och genomresande välkomna.

Norr om Högsäter finns behov av vägarbete för att färdigställa hela vägen till samma standard. Fler korsningar lyfts som osäkra, främst in och utfarer från bebyggelse och samhällen, men bostadsmiljön för bostäder nära vägen anses bullrig och dålig.

Gång- och cykelbana önskas längs hela vägen, dels att fortsätta utveckla Lelångebanan men också skapa möjlighet att cykla och promenera längs vägen utan att behöva befinna sig på vägbanan.

Norra delen

Utvärdering och nästa steg

Utvärdering

Fördelar med att använda ett kartverktyg för att inhämta synpunkter är att de som svarar kan visa på den exakta platsen som synpunkten avser. För de tillfällen en synpunkt inte kopplades till en plats så fanns det också möjlighet till det i slutet på enkäten.

Att använda ett digitalt verktyg har både för- och nackdelar när det kommer till deltagande. Det finns de som inte har eller använder datorer och de finns de som föredrar att använda det. Enkäten har kompletterats med en undersökning bland barn i skolorna samt en pensionärsdialog. Som det anges i början kan inte enkäten anses motsvara hela kommunens åsikter, utan ska bara ses som ett hjälpmedel och fingervisning i det fortsatta arbetet med en ny översiktsplan.

Vid kommande enkäter bör verktyget marknadsföras mer och göras tillgängligt vid offentliga datorer. Biblioteket var tillgängligt, men under en rådande pandemi begränsas möjligheten att gå dit.

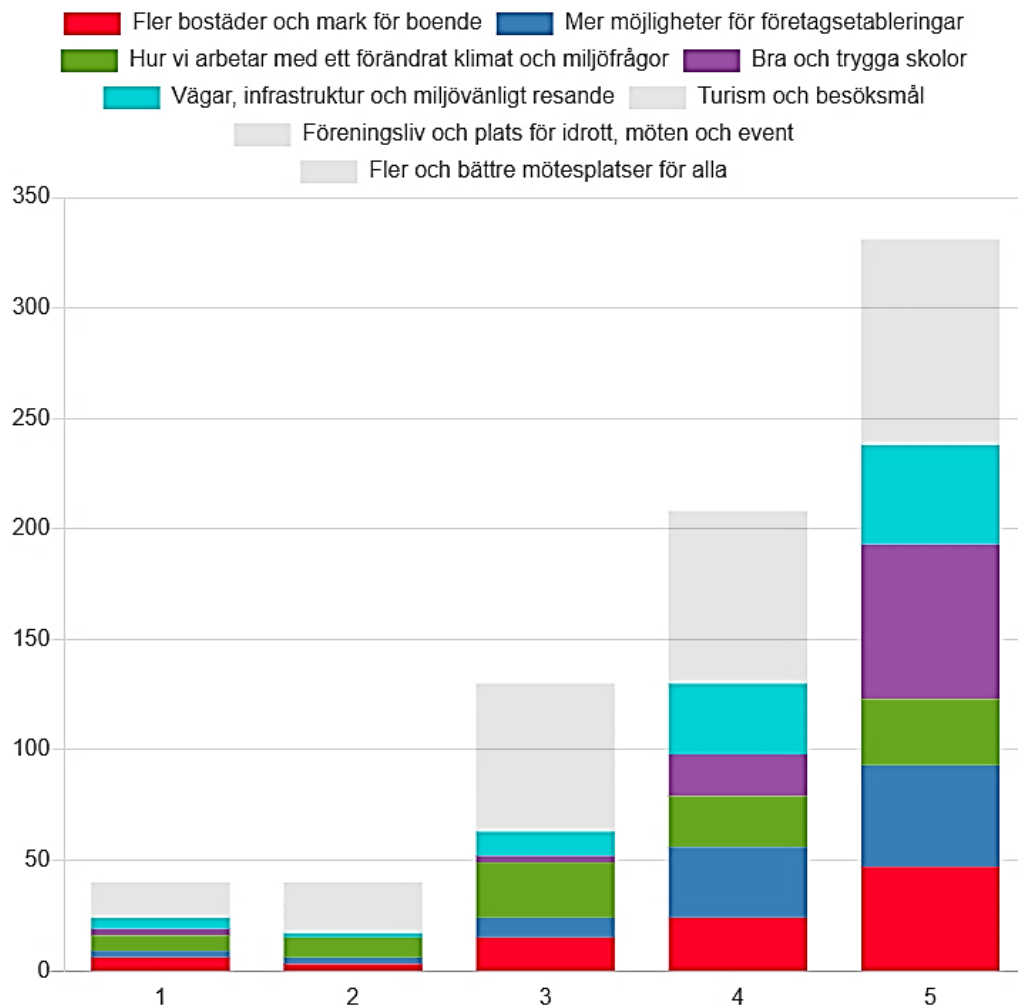
Nästa steg

Enkäten, dialoger och politiska workshops har skapat ett brett diskussionsunderlag för det fortsatta arbetet med översiktsplanen. Arbetet fortsätter och alla kommer ges möjlighet att lämna fler synpunkter när översiktsplanen kommer ställas ut på samråd.

Bilaga 1

Motivering till vad som är viktigast från 1-5:

- Flera nya hyresrätter är en viktig fråga!! Jag bor längs norra delen av väg 172, Centrumvägen, och trafiken med större fordon och bilar

har ökat markant de senaste åren. Mycket störande ljud som sommartid blir ett gissel när man vill vistas ute på altan etc. Även med alla fönster och dörrar stängda är ljudet störande, särskilt på kvällar då den "tung trafik" kör förbi och knappast någon håller fartbegränsningen. Även miljön påverkas ju också. Så för mej personligen är nya centrala hyresrätter efterlängtat. Ett förslag är att sätta s k bullerplank längs 172:an där bostäder ligger mycket nära.

- Jag tycker att alla dessa områden är mycket viktiga. De hänger ju samman allihop. Om jag ska välja två fokusområden så blir det 1) Bättre mötesplatser för alla. Det här är något som jag tror skulle gå att få till med ganska enkla medel och lite vilja och goda idéer. 2) Bra och trygga skolor. Skolorna i Färgelanda centrum ser otroligt eftersatta och deprimerande ut. Här behövs det ett lyft för att elever och kommuninvånare ska känna att man bryr sig och vill att de ska ha en bra skolgång. (Tänker främst på Valboskolan högstadiet och mellanstadiet)
- Jag tänker att prio för att Färgelanda ska bli ett attraktivt ställe att bo på, måste det finnas en bra fungerande skola och barnomsorg. Som det ser ut nu kommer barnfamiljer välja att flytta härifrån alternativt inte flytta hit. Jag ser även att med förde infrastruktur
- En skola med tillräckligt mycket personal o h resurser är en förutsättning för att vår kommun ska utvecklas! Skandal att spara pengar på den och rasera allt som byggs upp!
- En liten kommun utanför storstadsregioner ska ha en realistisk syn på möjligheterna att vara attraktiv för stora företagsetableringar. Kreativa småföretag borde vara fokus. Den "realistiska synen" bör också gälla turism och besök. Ett gott liv som utgör ett alternativ till storstadsregionernas extremt dyra boende är bättre. Fiber, samhällsservice, evenemang och allt som gör livet på "landet" till ett kvalitetsboende borde prioriteras. Undvik spektakulära tillväxtmål och naiva politiska drömmar att attrahera stora bolag.

- Viktigt: events för hälsa, chi Gong, dans, yoga, meditation, ekologiskt levande utan giftiga kemikalier i mat, kläder, parfym etc. Vi ska vara välinformerade om risker och sann hälsa. Kommer bli bästa kommunen då.
- Mer arbetstillfällen och bostäder i Färgelanda centrum!
- Färgelanda är en boendekommun i första hand. Skapa strukturer som gör det attraktivt att bo (kvar) i kommunen.
- Att få fler att vilja bosätta sig i kommunen är A och O. Att upplåta egen kommunal mark eller att förvärva mark av privata markägare för bostadsbyggande i attraktiva områden borde ligga på nr1, nr2 och nr3 i prioriteringsordningen. Att handlägga ärenden kring nybyggnation och ombyggnation måste gå smidigt och snabbt, det ger ringa på vattnet att få fler att ta steget att investera i kommunen. De mest attraktiva områdena i kommunen ligger för utomstående (dom vi vill skall flytta hit) ligger i centrala Färgelanda samt runt Ellenösjön/Östersjön.
- Jag känner inte till vad det finns för möjligheter till företagsetableringar, men det är naturligtvis en viktig fråga att göra det attraktivt och möjligt för företag att etablera sig här.
- Idag är det för svårt/krångligt för både företag och privatpersoner att enkelt få tag på den mark man vill ha för att etablera sig. Här måste kommunen gå före och vara extremt hjälpsamma att uppfylla önskemål vad gäller mark och tomter. Inte bara i Färgelanda tätort utan att man kan erbjuda attraktiva lägen i alla orter i kommunen.

Skolorna måste få dom resurser som behövs. Färgelanda har äntligen fått ordning på skolan och då sparkas benen undan och resurser tas bort. Är det något vi skulle kunna erbjuda och locka med så är det ju våra fantastiska skolor.

Med tanke på vad lite kommunen klarar av att verkställa så är det extremt viktigt med våra ideella föreningar. Det är dom som tillsammans med företag får till aktiviteter för våra medborgare. Här är det viktigt att alla orter i kommunen får resurser. Tas viktiga samhällsfunktioner bort eller försvinner så försvinner även dom ideella föreningar som finns på respektive ort. Då blir orten mindre attraktiv och hela kommunen förlorar

- mer pengar till event. idrotten klarar sig ändå.
- Märker själv när man blir äldre, att man behöver mer mötesplatser och mer arrangemang att välja på, många är så ensamma och behöver något som ligger i kommunen
- 1=mindre viktigt
5=Viktigast
Folk behöver ha ett jobb och kommunen behöver ha in mer högutbildade.
- Fler företag måste se och möjlighet och vilja etablera sig i Färgelanda kommun. De som redan bor och arbetar här förtjänar en bra skola och fokus på denna och inte fokus på
- Kul med inflyttning och nyetablering men man ska alltid se vad man har och hur man får de/dessa att faktiskt stanna i kommunen. Först när de som finns i kommunen trivs kommer man att rekommendera andra om våran kommun.
- Alla frågorna är viktiga, men. Vägarna finns här redan och kollektivt resande är svårt på glesbygden. Elbilar är lätt för de flesta som bor i villor, nån snabbbladdare för de som är på genomresa. Den typen av tillgänglighet påverkar även framtida turism. Föreningslivet är viktigt på sikt, för kommunen gäller det att inte fälla krokben på ideella verksamheter. Osäker på om kommunen är rätt instans för att skapa bättre mötesplatser, vad är ens en mötesplats.
- Ta hand om det som redan finns i kommunen och förädla det. Det är lätt att försöka härma någon annan, men använda bara andra för

att hämta inspiration. Utnyttja sedan Färgelandas fördelar och bygg vidare på dem.

- Det finns gott om mötesplatser och mycket ideell verksamhet som är viktigt att ta tillvara! Utökning är inte så viktig som att ta tillvara, värna och stötta det som finns och fungerar! En fungerande infrastruktur är helt avgörande för att alla delar av kommunen ska kunna vara möjliga att bo och verka i.
- Företagande är motorn i samhället. Kommunens primära uppgift är att ge förutsättningarna – infrastruktur, skolor, mark för byggande.
- Företagande är drivkraften i samhället. Kommunens primära uppgift är att ge förutsättningarna – skolor, infrastruktur, mark för byggande, positiv och snabb handläggning.
- Det är inte lätt att locka till sig nya industrier, konkurrensen om nyetableringar är hård och ofta avgör det geografiska läget i alla fall.

Däremot ligger Färgelanda väldigt nära flera städer med mer expansivt industriliv. Färgelanda kan därför vara ett mycket attraktivt ställe att bo på om skolor, föreningsliv etc. är väl fungerande.

Tror det är lättare att locka till sig fler innevånare/skatteintäkter på det viset.

- Vore ju bra om kommunen i alla fall värnar om de mötesplatser som finns. Kommunen vill ju nu sälja av Allégården i Högsäter trots att man säger att man värnar om föreningslivet.
- Det skall vara enkelt och tryggt att bo i vår kommun.
- Bra skola och vägar samt kollektivtrafik ger folk möjligheter att bo och verka i kommunen oavsett var de bor i denna avlånga kommun, de andra kommer på köpet, som jag tänker.
- Tycker inte kommunen ska lägga sig i företag o bostadsmarknaden. Fokusera på skola, klimat och infrastruktur så löser sig resten på vägen.

- Locka fler företag = mer boende .
Fixa !!!!! Återvinningen under all kritik den skall !!! Vara öppen minst 3 gånger veckan och på eftermiddagen
- För att göra det attraktivt att flytta in till kommunen , är det viktigt att bra skola med hög lärartäthet finns och platser inom barnomsorg samt möjlighet till attraktiva boenden finns. Tillgång till fiber i HELA kommunen.
- Utifrån på att det idag brister på samtliga punkter är det omöjligt att inte tycka att alla är viktiga!!
- Det mesta är bra, men fler bostäder, bättre underhåll (se flagad färg i bostadsområdet vid skolan), skötsel av allmänna områden. Attraktivitet! för folk och företag är det som ger pengarna till övrigt!
- Naturen är så vacker i kommunen det är tråkigt att centralorten och det som är "centrum" har så dåligt skött utemiljö. Det lockar inte till turism och stöttning av lokalt konsumerande. Att det förs inskränkningar på sommarhöjden såsom badplatser gör också att man åker någon annan stans och därmed konsumerar mat och glass på annan ort. Om man har problem att få mer permanent boende i kommunen tror jag att man måste satsa på att det är ett starkt besöksmål på sommarhalvåret, annars blir det inga intäkter då heller.
- Trygga skolor med utbildning av kvalité för ALLA barn dvs stöd till de barn som behöver står högst på min familjs önskelista. Om detta tillgodoses skulle vår familj ev vara intresserade av att bygga en nytt hus på tomt med sjökontakt om vi hittar detta.

Vi har tidigare i och med nedskärningarna enbart tittat på att bygga nytt i annan kommun, trodde aldrig att det skulle vara aktuellt, men en bra utbildning för våra barn är viktigast av allt. Hoppas att barnens utbildning säkras... Har hört många fler som resonerar på samma vis. Inflyttning är väl det som önskas, inte utflyttning....

- Färgelanda har stor potential att kunna erbjuda attraktivt boende och möjligheten att leva ett hållbart liv. De mindre tätorterna och landsbygden i Fyrbodalen har mycket att ge där och det är viktigt att ÖPn belyser detta.
- Skola och vård är det viktigaste att satsa på! Om invånare både inom och utanför kommunen vet att det är bra skolor och bra vård så lockar det förhoppningsvis även mer utbildat folk in i kommunen.
- Bättre underhåll av vägar i norra delen av kommunen. Grusvägar bör beläggas med oljegrus eller asfalt.
- Detta är väl jätte viktiga frågor för att utveckla Färgelanda kommun. Jag som bor i kommunen ser tyvärr att det är stora brister i vår kommun gällande dessa frågor.
- Mötesplatser för alla åldrar, samvaro , samarbete, motverka ensamhet. Olika verksamheter vet inte vad andra gör, trots att kommunen är liten. Tjänstemän/kvinska flytta hit.
- Vi behöver kunna locka företagare och innovatörer till kommunen så näringslivet breddas, skapa nya intressanta jobb även fritiden för kommande företagare och innovatörer är viktig och att det finns möjlighet till bra barnomsorg, olika sportaktiviteter, kulturarrangemang, mm.
- Samtliga punkter behöver utvecklas för att bygga ett starkt och växande och hållbart samhälle. Dessutom genom samarbete.

Bilaga 2 – Ytterligare synpunkter

- Kommunen borde arbeta mer med de höga naturvärdena, stötta företag i och kring fjällen med mera.
- Jag bor för närvarande i Frändefors men har sommarstuga i Färgelanda (Rådanefors). Jag och min sambo uppskattar mycket kommunen och dess vänliga invånare. Det skulle inte förvåna mig om vi så småningom byter kommun!
- Mer öppettider på soptippen och göra soptippen större. Mer sport aktiviteter/områden åt ungdomar och äldre. Ha en asfalterad cykel väg genom kommunen (Ielången) för samhället och turism. Uppdatera gatubelysningen.
- Viktigt: events för hälsa, chi Gong, dans, yoga, meditation, ekologiskt levande utan giftiga kemikalier i mat, kläder, parfym etc. Vi ska vara välinformerade om risker och sann hälsa. Kommer bli bästa kommunen då. Pusha butiker att bli ekologiska, dra mer på gift som cigaretter, snus, alkohol
- Fler detaljplaner i flä centrum! Bygg de lgh vid Sågverksv Valbohem planerar för! Ta bort häcken som skapar barriär mitt på torget.
- Belysningssträckan genom Skällsäter i Järbo halverades när de gamla lamporna ersattes med ledbelysning. Det är många som går/cyklar längs vägen till busstationen / Järbo skola / mellan husen och hastigheten är 70 km genom byn. Hastigheten behöver sänkas till 50 km/tim och gatlyktor behövs för att göra boendemiljön bra. När vi sågs på Harvens dag diskuterades idén att på en central tomt bygga ett gemensamhetsboende för äldre med vissa gemensamhetsanläggningar som trädgård och verkstad/aktivitetsrum. Vilket innebär att vi som vill kan bo kvar när vi blir äldre utan att behöva byta ort och våra i något läge alltför stora hus kan frigöras till nyinflyttade barnfamiljer.
- Markören hamnade fel på kartan!! Trafikproblemen rör väg 172 i Färgelanda, i närheten vägkorsningen vid väg 173.
- Snälla! Gör centrummiljön mer inspirerande för våra kommuninvånare och särskilt unga. Med enkla medel bör den gamla skateboardparken kunna göras om till trevlig mötesplats.
- Kommunen behöver få in fler högutbildade, med bra lön och attraktiva jobb. Vid sidan av det måste det finnas något att göra på fritiden. Musikskola, fritidsgård, idrotter och andra ställen som ungdomar kan samlas och finnas.
- Tycker att området kring Ellenö aldrig finns med i era utvecklingsplaner eller i alla att det händer inget där. När det görs något o det erbjuds bussar mm så finns inte området kring Ellenö med.
- Ligg på om att hålla igång kollektivtrafiken och se till att den är synkad mot övrig trafik. Färgelanda måste försvara sina intressen. Ingen annan kommer att göra det.
- Mer saker för ungdomar. Vart är t.ex. Telestugan där ungdomar och barn kan lära sig och utvecklas?
- Utveckla kommunen i Norr och Söder. Ger bra möjligheter att arbetspendla samt fler invånare i kommunen.
- jag hoppas har jobb
- Den kommunen är fattig finns inte Job har
- Jag behöver ha mycket jobb i Färgelanda. Inget jobb i Färgelanda.
- Jobb, sport och idrott
- Färre tjänstepensioner. Fler av dem ska bo i kommunen.
- Digitala info tavlor vid infarterna med ett välkomnande och info om evenemang osv. Mer blomplanteringar i samhället. Det finns lokaler som förfular ex gamla tappen vid återvinningen, gamla cykelaffär i backen mot rondellen Hedekas/kommunhuset. Dessa hus behöver

tas om hand/rivas iaf göras nått med då det gör att upplevelsen av samhällskärnan är arr det är sunkigt.

- Skapa större tillgänglighet av kommunens tjänstemän på samlad plats
- Jag skulle vilja se att kommunen kraftigt utökar antalet offentliga laddstolpar till miljöbilar. NU.

- Detaljplaner för nya bostadshus
- Detaljplaner för nya bostadshus
- Detaljplaner för nya bostadshus
- Mer detaljplaner för att bygga ihop Stigen och Färgelanda
- Fler boende i attraktiv miljö runt sjöar i kommunen
- Bostäder på denna grönyta kanske??

Skola eller förskola

Det här är bra!

- Fin förskola efter tillbyggnation
- Skolan måste vara kvar. Den måste dessutom byggas ut. Idag finns t.ex. ingen musiksäl i Ödeborg

Det här gillar jag inte

-

Önskemål

-

Utvecklingsmöjlighet

- Mark som lämpar sig som reservmark för utbyggnad av Valboskolan.
- Det är kostsamt och inte särskilt effektivt att ha små skolor. Se över möjligheten att slå ihop skolor till en modern, kostnadseffektiv och effektiv skola.
- Det är kostsamt och inte särskilt effektivt att ha små skolor. Se över möjligheten att slå ihop skolor till en modern, kostnadseffektiv och effektiv skola.
- Individanpassad skolgång och mer resurser till behovselever.

- Ny skola

Service, butiker och shopping

Det här är bra!

- att man ha möjligheter att öppna egna butiker
- Cheri har flyttat till centrum. Fler butiker behövs i denna byggnad :-)

Det här gillar jag inte

- Väldigt dålig affärsplan från kommunens sida och slöseri med kommunens pengar.
- Saknas helt i Ödeborg

Önskemål

- Utökade öppettider på återvinningscentralen
- Bara 2 av 5 restauranger i flä ligger i centrum. Mer matställen!
- Uppmuntra/stötta lunchrestauranger och matvaruaffärer. Det blir en ond spiral om de försvinner.

Utvecklingsmöjlighet

- Här finns tomma lokaler och möjligheter att med enkla medel snygga till och locka till sig företag, föreningar m.m
- Informera om vad som finns i kommunen

Mötesplatser, lekplatser och folkliv

Det här är bra!

- Campingen
- Gör Stigen vackert igen. Våga investera

Det här gillar jag inte

- Basketplan och skatepark togs bort.
- Förfallen byggnad vid centrala delen av Högsäter.
- Stigens plaståtervinning! Gör något åt det!
- Allt norr om pilen görs oftast ideellt av orsbfolkningen.

Önskemål

- Rastgård hundar absolut
- Behövs lite mer arrangemang för att skapa liv i kommunen

Utvecklingsmöjlighet

- Ställplatser på natursköna platser i kommunen
- Skapa trevligare rastplats med info om kommunen
- Utveckla och förbättra möjligheterna för att kunna träffas och använda området till mer utomhusaktiviteter
- Jag tycker att det ska finnas en rastgård för hundar
- Ta vara på Ödeborgs fotbollsarena! Planera för mer invånare i den vackra miljön! Ta vara på de fantastiska industrilokalerna! Jämför Håverud Dalslands kanal!
- Fyll lokalerna som står tomma, satsa på ett vackert första intryck

Vägar och kollektivtrafik

Det här är bra!

- Bra med cykelbana där det finns!
- Stötta utbyggnaden av cykelväg Högsäter - Färgelanda
- Bra att arbetet med gång och cykelväg på Lelången har påbörjats
- cykelväg utmed hela172
- Minska trafiktätheten, förtäta byggnationen längs nuvarande 172:an

- Den nya cykelvägen! Så fin och bra. Det här är något som Färgelanda borde satsa på även i Ödeborg, Ellenö och Högsäter. Det finns bidrag/medel att söka för cykelvägar från bland annat EU.

Det här gillar jag inte

- Väg med hög hastighet och tung trafik genom samhället. Saknas övergångsställe så barn på tryggt sätt kan ta sig till skolan.
- Farlig utfart till väg 172
- Livsfarlig korsväg
- Extremt dålig väg! Rustas inte upp utan man lagar vägen så den håller i 2 veckor. Dessutom sorgligt att det inte finns en bilväg till höjdskolan från kylsäteravägen eller närliggande utan man måste köra runt hela centrum för att lämna barn.
- 172 norr om Högsäter behöver göras färdig.
- Vägen ut Tveten till Näsbole, farlig kurva. Ökad trafik och behov att kunna ta sig fram på cykel/gång på ett säkert sätt. Många människor använder denna väg för att motionera och komma in i samhället från andra sidan.

Önskemål

- Cykelbana hela vägen till Högsäter
- Rusta upp Lelångbanan mellan Högsäter och Färgelanda för gång och cykelväg
- Asfalterad cykelväg
- Belyst gång och cykelbana
- Bättre vägunderhåll och ökade antal turer med kollektivtrafiken
- Bättre tider i kollektivtrafiken, kanske gynna de privata taxiföretagen som finns i kommunen, för ett bättre resande förkommuninvånarna. En enkät förfrågan om önskade tider
-

Utvecklingsmöjlighet

- Bättre rastplatsmiljö, gärna med sittplatser
- Stötta projektet att få cykelbana längs Lelången. Utnyttja möjligheten att jobba ihop med ideella krafter som brinner för det.
- Storslagen välkomstskylt

Nöjen

Det här är bra!

- Att restaurangen på Ragneruds camping har utökat sina öppettider, så att vi i glesbygd kan njuta av välkomponerad mat i närområdet.
- Trevligt med en fin campingplats i en mycket fin miljö, och möjligheten till en bra restaurang i närområdet
- Turism. Restaurang och golf. Plats som lockar många utifrån att komma till Färgelanda
- fler korta kurser tillgängliga t.ex matlagning, dansande ,konst och hantverk

Det här gillar jag inte

- Ett levande centrum vore bra, anpassa vissa byggnader längs Centrumvägen, ex. den vita industribyggnad som i dag inrymmer bl.a Håkans Hörna. Bebygg delar av de enorma gräsyterna norr om Timmervägen

Önskemål

-

Utvecklingsmöjlighet

-

Natur och utemiljö

Det här är bra!

- Trevligt med grönyta
- Utveckla småskalig turism på södra Kroppefjäll
- Fortsatt arbete med att lägga grus och förlänga gångvägen längst gamla lelången
- Att Ragneruds camping har röjt och märkt ut nya vandringsleder på kroppefjäll
- Fantastiskt trevligt med vandringsleder på Kroppefjäll
- Rastplatsen är fin! (vägen ner dit borde underhållas bättre)
- Ellenö är en vacker inkörsport till Färgelanda med fina möjligheter till naturupplevelser. Dock är det inte särskilt välskött. Med små medel kan man lyfta området.
- Fint område med många besökare

Det här gillar jag inte

- Tråkig, oklippt gräsyta när man kör förbi, dålig reklam för Färgelanda
- Otrygg och ibland stökigt runt torget med påverkade människor.
- Förfallet kring de gamla industrimiljöerna
- Cykelbanan mellan Ödeborg och Färgelanda är usel!
- Valboån. Missköts. Växer igen. Träd har vältn i den. Se den som en tillgång istället för en belastning.
- Det här är en vacker plats men det behövs ny infoskylt och trevliga sittplatser vid kink
- Skräpigt och fult! Hoppas bättring när paddelhallen blir klar!
- att finns koloni lotter

Önskemål

- Bättre skött utemiljö, fixa trottoarer och cykelbanor!
- Fler tunnor för att kunna slänga hundbajs i. Det ligger ofta fyllda påsar i naturen som borde burits till en tunna.
- camping
- Jag önskar ett vackert centrum! Träd, buskar och blommor, belysning! Det började så bra för flera år sedan med träden som planterades. Men de har inte blivit omskötta och flera är nu nära döden. Det är ogräs överallt! Vi bor mitt i ett jordbrukslandskap och behöver inte skapa "ängar" för bin och fjärilar i vårt lilla centrum.
- Iordningställ badplatsen med badbrygga!
- Aktiviteter på Kroppefjäll

Utvecklingsmöjlighet

- Startpunkt på GC-bana mot Högsäter.
- Jag tycker att marken mellan informationsfickan och sjön Bruksviken borde röjas från alla träd och sly för att öppna upp utsikten för våra förbipasserande. Det blir en bra rastplats med fantastisk utsikt. Där kan kommunen informera mer om vad som finns dels i närheten men också på andra platser i Färgelanda.
- Finns en liten park där idag men skulle vara trevligt om man tog tillvara miljön kring Valboån mer än vad som görs idag
- Ta tillvara miljön kring Valboån mer än vad som görs idag
- Lös problemen med dammen i Stigen
- Mer rastplatser

Sport och idrott

Det här är bra!

- Allégården som föreningslokal och start/mål för elljusspåret. Viktigt för föreningslivet i Högsäter och det enda elljusspåret i kommunen.
- Fin anläggning för idrott

- Bra hallar för idrott
- Fin anläggning för idrott
- Bra samlad anläggning. Fortsatt utbyggnad av löpslingor i området och erbjud dusch/bastu tex på helger i samarbete med FIF.
- Många aktiva föreningar som bidrar till en bättre kommun
- Underbart att Allégården hålls igång. Går det att samla fler föreningar där?
- Att ni stöttar idrottsverksamheten

Det här gillar jag inte

-

Önskemål

- Skateramp tillbaka
- Ishall
- Bandyvall
- Idrottshallarna behöver renoveras och ständigt är det ont om halltider.
- En fullstor hall till, finns snart inga tider kvar till klubbar

Utvecklingsmöjlighet

- Inomhusarena/sporthall
- En E-sporthall. Där man kan bedriva alla typer av E-sport.
- Jobb

Annat

Det här är bra!

- Väldigt fin kyrka och område
- Turism. Ställplatser och fin plats för invånarna.
- En central tätort

Det här gillar jag inte

- Tråkig skylt in till kommunen. Finns det något finare?
- Väldigt starka strålkastare är riktade mot lägenheterna/husen runt om förskolan, detta stör de som bor i området.
- Dåliga öppettider på åvc
- Lös in denna fastighet med mekanisk verkstad mitt i samhället. Här skall ligga lägenhetshus i direkt närhet till samhällsservice.
- Att bryggan tagits bort på badplatsen, Köp en ny och utveckla området.
- Att ni lägger miljonbelopp på att renovera lokaler till företag och sedan sälja med stor förlust. Låt företagen växa fram själva.

Önskemål

- Hade varit bra med fler bänkar för fikapauser mm
- Gårdar står tomma och förfaller. Uppmuntra till inflyttning a la "gröna vågen"
- Fler hundbajskorgar
- Allt som händer i Färgelanda ska ske i centrum!
- En stor badbassäng, som både kan utnyttjas av rehab och vanliga invånare
- Bättre mobiltäckning önskas. Vita fläckar i området mellan Torp, Munkedal och Uddevalla

Utvecklingsmöjlighet

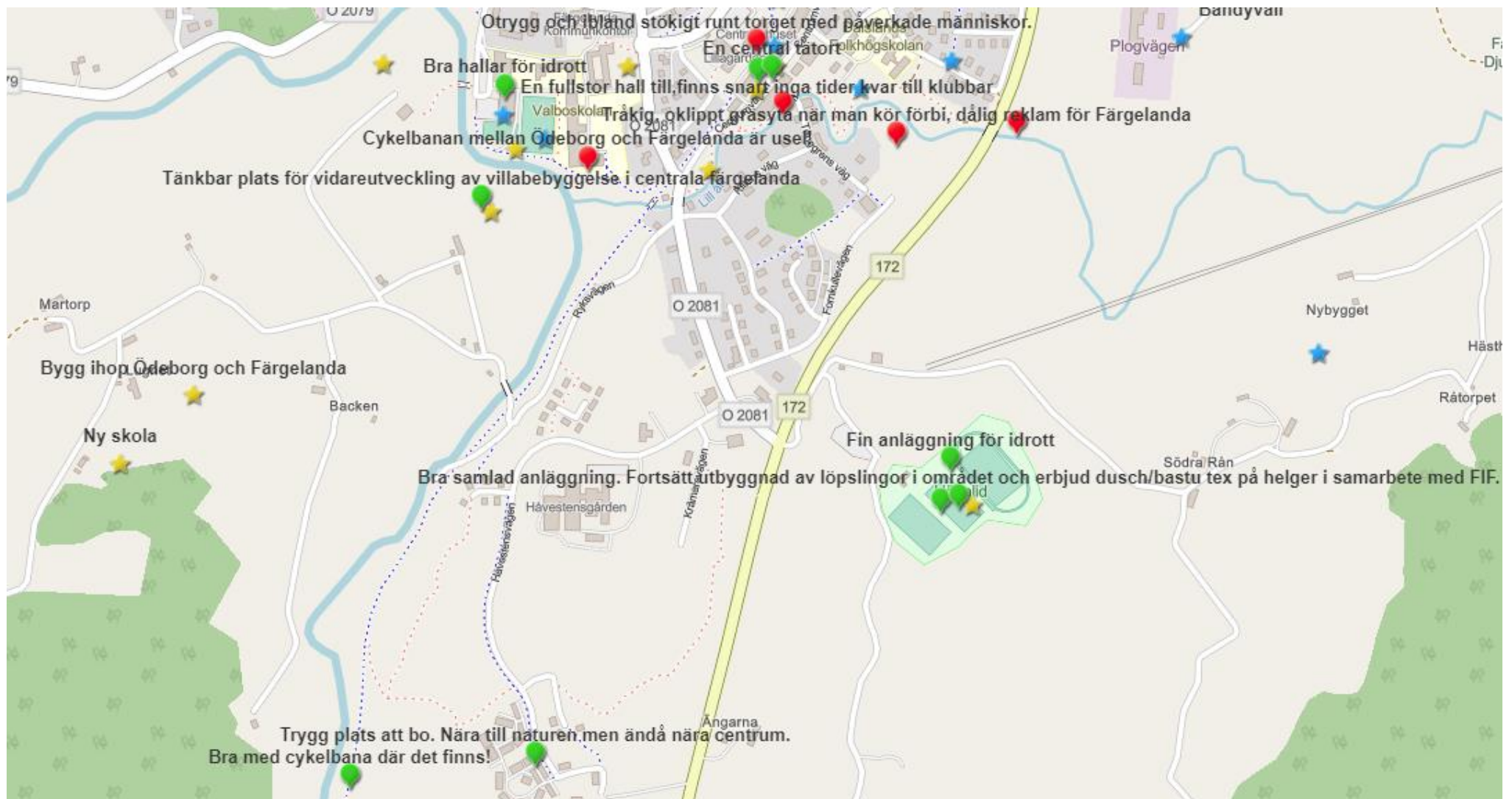
-

Bilaga 4

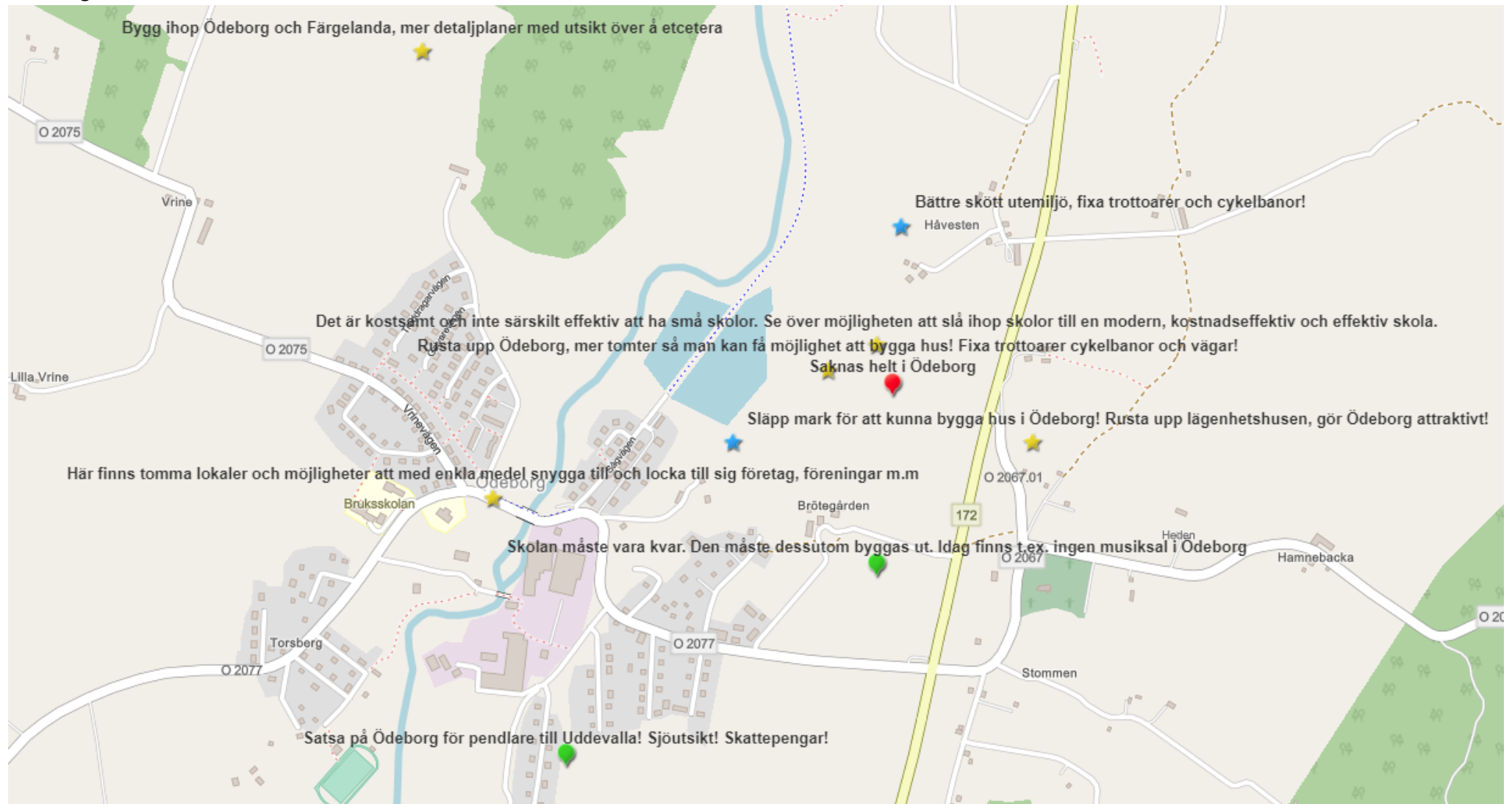
Kartor med synpunkter – samhällen

Färgelanda:

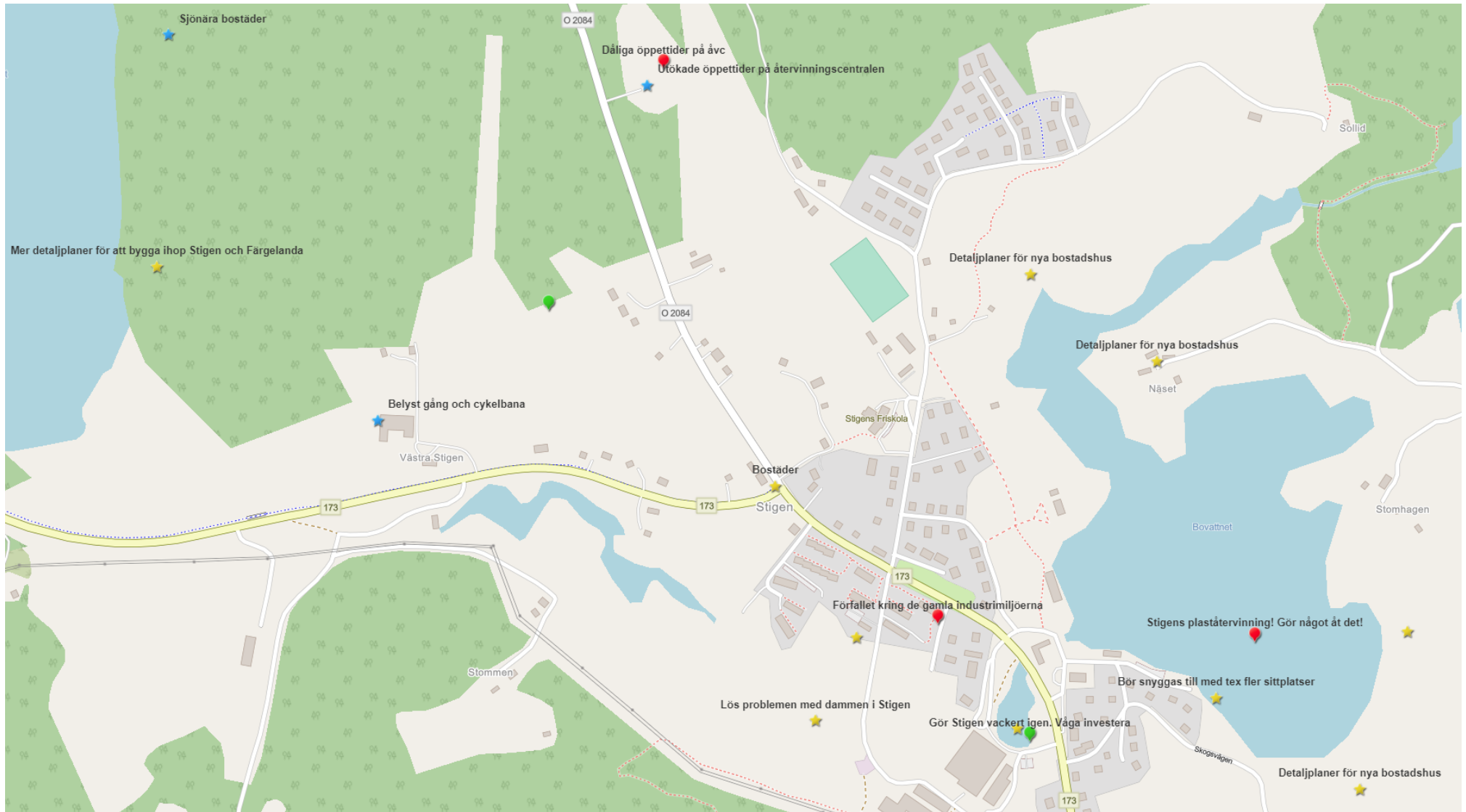

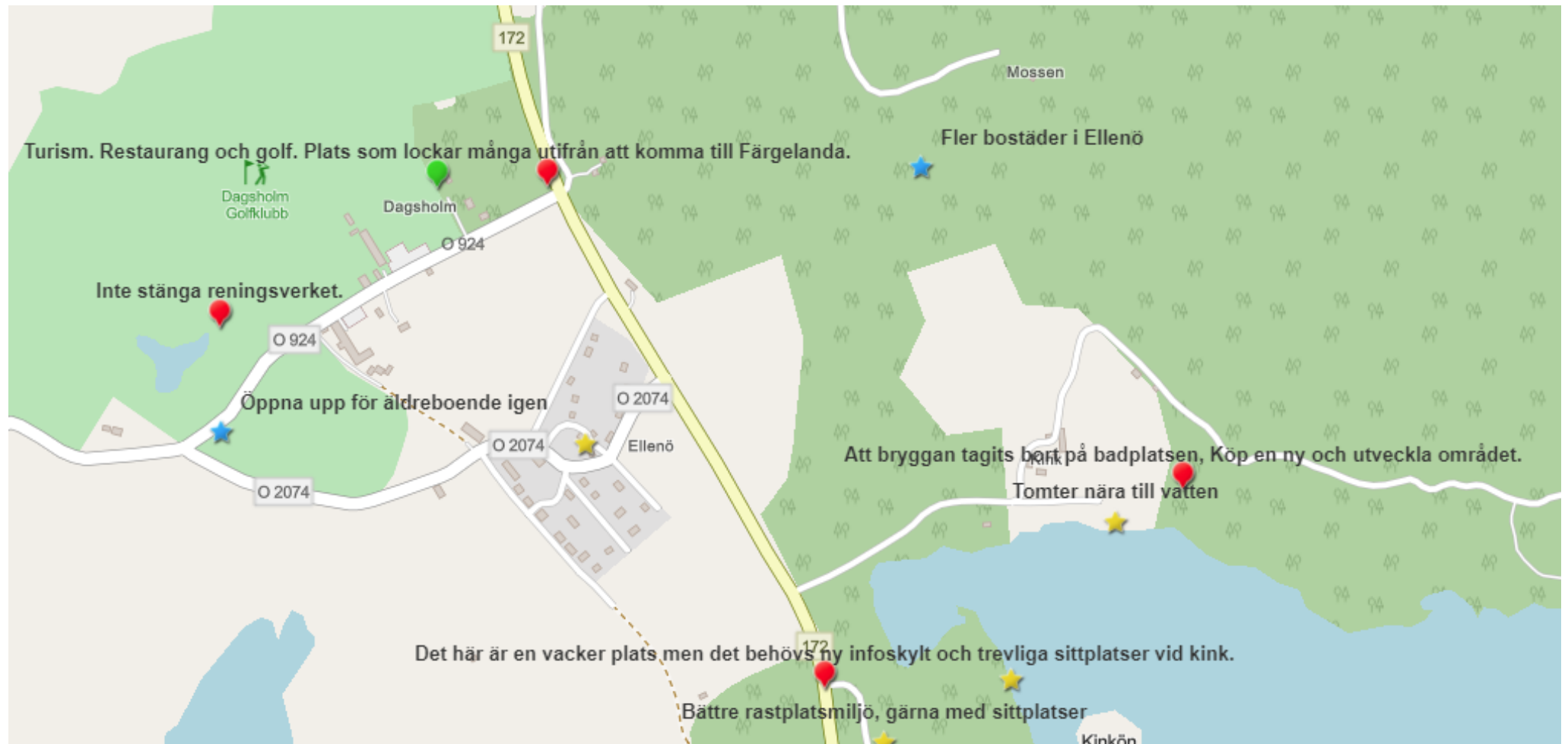
Ödeborg:

Stigen:

Ellenö:

Rådanefors:

Sundsbron:

